

Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - El Montgròs - Coll de Port - la Portella - Can Maçana

Itinerari Aquest itinerari és una important travessa parcial de la muntanya de Montserrat d'est a oest. S'inicia al monestir de Santa Maria i es puja a Sant Jeroni per l'antiga drecera. Retornats del cim de Sant Jeroni s'agafa el camí dels Francesos fins al peu del Camell de Sant Jeroni on es s'agafa el camí del Montgròs. Després de baixar al torrent del Migdia es puja per un trau petri de la Salamandra fins el coll del Montgròs i des d'on es pot accedir a tota la gropa del gran turo rocós del Montgròs. En retornar al coll es baixa en direcció ponent fins arribar al coll de les Comes i des d'allí es progressa fins el coll del Miracle, primer, i després fins a coll de Port des d'on es pren el camí del Pas del Príncep. Després de passar per aquest coll i travessar el torrent del Lloro s'arriba al refugi Vicenç Barbé i, seguint pel mateix camí s'accedeix al pas de la Portella. Superat aquest pas s'arriba a coll de Guirló des d'on es baixa cap al coll de can Maçana final de la travessa.

Al tractar-se d'una excursió lineal s'ha de preveure el retorn del punt de sortida. Aquest pot ser, el mateix monestir de Santa Maria o l'estació del cremallera a Monistrol en el cas d'haver-se agafat aquest medi per accedir al monestir. En tot cas, cal disposar d'un vehicle aparcats a can Maçana per poder retornar al punt de sortida.

La descripció d'aquest itinerari es feu servir per redactar la ruta 2 Monistrol - Can Maçana publicada pel Patronat de la Muntanya de Montserrat editada per Ramon Ribera i Mariné, Jordi López Camps i Josep Nuet Badia.

Dificultat: És un itinerari llarg i amb nombrosos sifons que aporten una petita dificultat afegida.

Material recomanat: És necessari portar aigua (recomanable un litre i mig a l'estiu), botes de tresc, roba d'abric segons el temps i, a l'estiu, barret.

Distància: 15 km 570 metres

Durada: 5 hores 11 minuts

Altitud sortida: 913 metres

Altitud arribada: 753 metres

Altura màxima: 1.145 metres

Altura mínima: 680 metres

Guany: 231 metres

Ascensió sortida: 2.535 metres

Descens sortida: 2.729 metres

Desnivell màxim: 464 metres

Descripció de l'itinerari

0 minuts. Inici. Sortida des de la plaça de la Creu del monestir de Santa Maria de Montserrat al costat de l'estació del cremallera de Montserrat. Pujar pel costat de la creu de Sant Miquel feta per Josep M. Subirachs a la plaça de l'abat Oliba. Edificis de les cel·les, a banda i banda, i tenda de queviures i bar, sota d'un preciós exemplar de cedre del Líban plantat fa molts anys pel pare Bonaventura Ubach.

2 minuts Plaça Abat Oliba. De la plaça de l'Abat Oliba continuar per les escales de l'esquerra de la nova font de la plaça. Aquesta font substitueix l'antiga font del Portal, feta malbé pels aiguats del juny del 2000. Al final de l'escala, a l'esquerra, hi ha l'inici del camí del Via Crucis monumental, tot seguit es travessa un pont de fusta el torrent de Santa Maria o vall Mala, tal com s'anomenava antigament, el principal curs d'aigua del massís. A l'esquerra queda la Pedrera, ara abandonada, i actualment inici del nou col·lector que canalitza les aigües d'aquest torrent, que en temps de pluges abundoses baixa impetuosament.

El camí segueix per la falda dreta de la muntanya que no es deixa en tota l'estona fins al pla dels Ocells, llevat d'un moment en què, després de travessar un petit pont de fusta, es puja per un petit grau de l'altre vessant. L'indret inicial s'anomenava escales dels Pobres, en record del cementiri homònim que hi havia per a enterrar els pelegrins que morien a Montserrat. Pocs minuts després es passa pel costat del basal dels Coloms, safareig excavat a la roca. En alguns punts es poden veure, al costat dels graons de ciment, els antics graons excavats a la roca.

15 minuts Pas dels Francesos. Un cop abandonat el llit del torrent el camí fa unes quantes ziga-zagues i tot seguit passa per un trauc entre roques, enmig de les quals s'enfila l'escala coneguda com el pas dels Francesos, abans anomenat

Estret de Gibraltar o Trencabarralons. A la sortida del pas ja es veu al fons la impressionant mola de la Panxa del Bisbe i a la seva esquerra les altives agulles i roques de la regió de les Gorres..

20 minuts Plaça de santa Anna. Després d'uns pocs metres plans, el camí torna a pujar per escales en curtes marrades fins a la plaça de Santa Anna, petit replà amb camins a les quatre direccions. Tòtem indicador. En una primera cruïlla es troba el camí del GR (senyals vermells i blancs que trenquen cap a la dreta). Seguint en la direcció de la marxa, a la dreta i a terra es veuen dos senyals borrosos: un pas barrat de GR, blanc i vermell, i un altre de groc. Immediatament es troba una nova cruïlla de camins. A l'esquerra queda un camí marcat amb un senyal groc i blanc; és el camí de l'ermita de Santa Anna i el PR C-19, que porta al Pla de les Taràntules i a l'estació superior del funicular de Sant Joan. Sense fer cas al pas barrat groc i blanc del PR seguir pel camí que, pujant cap al nord-oest continua per la banda esquerra del torrent de santa Maria. El camí planeja suaument fins passar per sota de la grossa roca de la Panxa del Bisbe, visible ben aviat. Al seus peus s'inicia una curta baixada; sempre per escales i trams ben consolidats es passen uns indrets emboscats on hi ha torrents ben plens de pedres.

30 minuts Bifurcació. Petit corriol a la dreta immediatament després de passar al peu de la panxa del Bisbe, que s'enfila cap el coll de Sant Salvador i just abans d'arribar al peu de la imponent agulla del Pla dels Ocells. Continuar baixant suaument vers el torrent de Santa Maria.

31 minuts Pla dels Ocells Després de deixar a la dreta un monòlit de pedra de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre amb un fragment del *Benedicite*, càntic del llibre de Daniel, al·lusiú a l'indret: *Benedicite omnes volucres Domini Domino*. S'intueix en la part superior que algú hi ha escrit que hi ha 1.026 graons, s'arriba al llit del torrent de Santa Maria. En el centre del pla hi ha un indicador. Al costat dret del Pla del Ocells, encara es troben indicis d'una antiga construcció que era una mina d'aigua. Al darrera d'aquesta, surt un camí que puja ràpidament cap la serra de les Lluernes resseguint la base de la carena de roques que cauen al damunt del Pla dels Ocells.

Camins en totes direccions. Hi ha dos camins a l'esquerra que no s'han d'agafar. El que avui són quasi dos corriols antigament eren dos camins principals en el sistema viari montserratí. El que avui conflueix amb el PR C-19, abans de

d'arribar a l'estació superior del funicular de Sant Joan, passant pel pas del Trencabarrals, era el camí destacat per anar a cavall des del monestir de Santa Maria a Sant Jeroni. L'altre corriol, avui pràcticament desdibuixat i que s'enfila cap el camí nou de Sant Jeroni, era l'inici del camí de les Artigues que, passant pels Pollegons, portava a la zona de les Artigues en la vessant sud del massís.

Cal agafar el camí en direcció de Sant Jeroni com assenyala l'indicador. És un camí que passa a pocs metres per l'esquerra del llit del torrent de Santa Maria. Ara el paisatge canvia totalment: fins aquest indret la tònica era de rocam i escales, ara el camí es transforma en un bonic túnel d'alzinar muntanyenc molt ben preservat. Tot seguit es passa per una carbonera.

37 minuts Pla dels Escurçons. Antiga carbonera d'important dimensions situada en el mateix torrent, al mig del camí, en un recolze de la muntanya. Entre les clarianes del bosc sobresurten els cims de les muntanyes de l'entorn.

49 minuts Basses de Sant Antoni Després d'apartar-se momentàniament del llit del torrent el camí puja momentàniament per unes noves escales per retornar al seu buc, en l'indret anomenat de les basses de Sant Antoni, unes petites conques excavades a la roca que retenen l'aigua de la pluja durant uns quants dies, tot i que sovint estan plenes de còdols. No cal agafar un camí a l'esquerra excavat a la roca que s'enfila cap el camí nou de Sant Jeroni. Poc després es passa per sota de la característica roca del Cap de Mort, a la dreta, i a l'esquerra sobresurt la singular roca del Cigronet.

56 minuts Bifurcació. A la dreta s'incorpora el camí que ve de la serra de les Lluernes. Es continua pujant per dins del torrent.

58 minuts Bifurcació. Després d'un fort ascens en llaçada, per una graonada amb travesses de fusta s'abandona el torrent, i es puja fins trobar el camí nou de Sant Jeroni procedent de Sant Joan per la serra de l'Alzina de les Papparres. Tòtem indicador. Entrada dins d'una important i espessa zona boscosa. Després d'un ampli revolt, s'ascendeix per un camí cimentat que tot seguit torna al buc del torrent de Santa Maria per breu estona. S'entra a un petita vall dominada a l'esquerra per l'Albarda Castellana i el Moro o Montcau a la dreta. Pas amb terra de pedra i baranes de fusta.

1hora 3 minuts Trau de roca. El camí travessa un petit trau entre roques al fons del torrent, que ens endinsa en una zona boscosa d'alzinar muntanyenc. La

vegetació és menys densa que el tram anterior.

1 hora 10 minuts. Capella de Sant Jeroni. Arribada a la capella de Sant Jeroni en l'ampli coll del Pou de Gel situat entre el cim més alt de la muntanya, Sant Jeroni, a l'esquerra, i el Moro. A la dreta d'aquest coll, antigament al capdamunt del Mirador del Moro, hi havia l'estació superior de l'aeri de Sant Jeroni, convertida avui con estació de telecomunicacions. Al costat hi ha un heliport. Seguir el camí passada la capella cap a l'esquerra, direcció oest. Abans d'una important llaçada que gira a la dreta comença, a l'esquerra i entre la vegetació, el camí dels Francesos. Aquesta serà el camí que s'agafarà després de pujar al cim de Sant Jeroni. Ara, seguir pujant pel camí principal.

1 hora 14 minuts. Antiga ermita de Sant Jeroni. Arribada a una esplanada pedregosa. En aquest indret havia estat edificada l'ermita de Sant Jeroni destruïda per les tropes napoleòniques el segle XIX. Per la seva llunyania, aquesta ermita era on hi anaven els aspirants a ermitans per tal de provar la solidesa de la seva vocació. Anys després, en aquest espai fou construïda una barraca per servir menjars que evolucionà en un restaurant prou concorregut als començaments del segle XX. A l'altra banda del camí hi ha un mirador amb un monòlit dedicat a mossèn Cinto Verdaguer, poeta insigne del massís montserratí i de la seva marededéu, instal·lat ací pels excursionistes el 1956. Seguir pel camí pujant per una escala de ciment que discorre perla gropa aèria i sovint ventosa de la muntanya. Un passamà ajuda l'ascens.

1 hora 19 minuts Cim de Sant Jeroni. El cim de Sant Jeroni és el punt més alta del cim montserratí, 1.236 metres. Aquest indret, anomenat antigament Tabor pels ermitans, hi havia l'oratori de Santa Maria la més Alta. Taula d'orientació amb els principals punts visibles, en un dia clar. Si les circumstàncies ho permeten, per damunt de les planes veïnes es veu quasi tot Catalunya, des dels Ports fins al Canigó, a més dels punts dels Pirineus centrals, i més rarament la serra de Tramuntana de Mallorca. Just, al costat oest d'aquest cim, n'hi ha un altre, bessó de l'anterior on hi ha el vèrtex geodèsic. Retornar baixant les mateixes escales que s'han pujat.

1 hora 23 minuts Antiga ermita de Sant Jeroni. De nou es passa per l'indret on havia l'ermita de Sant Jeroni i després el restaurant i pel peu del mirador de mossèn Cinto Verdaguer, que ara queda la dreta. Després d'un tancat revolt a l'esquerra es deixa el camí principal amb restes de cimentat, i s'agafa un camí

petitet però clar que surt a la dreta entre la vegetació. Baixar resseguint la carena. És l'anomenat camí dels Francesos. El nom del camí prové del fet de que durant la Guerra del Francès, el 25 de juliol de 1811 les tropes napoleòniques, guiades per un traïdor, pujaren al monestir de Santa Maria per atacar per sorpresa als soldats que el defensaven.

1 hora 27 minuts Les Pinasses. Arribada a les Pinasses, ampli coll entre l'Albarda Castellana, que queda al davant en direcció sud, i el cim de Sant Jeroni, més llunyà, des d'on es ve. A l'esquerra, segons la direcció que es porta, surt un camí que amb unes curtes llaçades baixa directament al camí Nou de Sant Jeroni. Donat que les Pinasses està al peu de l'Albarda Castellana es pot pujar al capdamunt d'aquesta gran massa rocosa per gaudir d'unes impressionants vistes de la part sud del massís montserratí. S'hi puja fàcilment fent una petita grimpada ajudant-se d'una corda que està ben fixada. Sortir del coll de les Pinasses en direcció sud, camí de la dreta, seguint el camí dels Francesos per dins d'una espessa vegetació. Hi ha unes marques grogues i blanques presents fins a Coll de Guirló corresponents al PR C-78..

1 hora 35 minuts Camell de sant Jeroni. El camí ressegueix primer l'Albarda Castellana, que queda a l'esquerra i tot seguit, imperceptiblement, s'entra a una petita carena situada entre el torrent dels Bugaders, que queda a l'esquerra, i el torrent del Migdia, enfonsat a uns 200 m sota la cota del camí. Mentre es baixa, a la dreta del camí hi ha dues balconades que permeten observar la magnificència de la gran massa rocosa del Montgròs i els Ecos.

El camí continua baixant fent lleugeres ziga-zagues entre vegetació molt densa. Finalment s'arriba a la vessant oriental del Camell de Sant Jeroni. Aquest indret havia servit de pleta, per això se'l coneix també amb el nom de la Pleta. Al final d'aquest tram, darrere del serrat de la Sajolida, en aquest punt més baix que la cota per on passa el camí, i entre l'espessa vegetació, apareixen les puntes de la part oriental de la muntanya: els Flautats, la Prenyada, les Gorres. En alguns arbres són observables algunes marques vermelles.

1 hora 37 minuts Bifurcació. Cruïlla al peu del Camell de Sant Jeroni. En aquest punt es deixa el camí dels Francesos agafant el trencall de la dreta. Mentre que el camí dels Francesos segueix avall per l'esquerra en direcció al coll de l'Ajaguda. Les marques del camí ara són grogues i blanques. El camí contorneja el Camell i queda un moment esborrat per un curt esquenall de roca,

que cal flanquejar sense problemes. Viratge brusc en direcció nord entrant a la conca del torrent del Migdia. El camí baixa cap al torrent per dins de bosc. El camí queda completament interceptat per un gran bloc després fa una vintena d'anys, que caldrà saltar. Es continua baixant de forma continuada, fent-se més pronunciada al final fins arribar a un torrent.

1 hora 47 minuts Torrent. Creuar un torrent força malmès pels aiguats de l'any 2000. Ara el camí inicia una franca pujada, primer per dins d'un bosc, i després, en sortir-ne, per un claper de pedra compacta però relativament dreta. Els senyals de pintura van bé per a saber que s'avança en la direcció correcta.

1 hora 52 minuta Collet. Al final del serrat del Gegant Encantat hi ha un petit coll situat a la mateixa alçada que el pas del Camell. Això indica que, per arribar a aquest indret s'ha fet una gran sifonada. Important clariana enmig del bosc espès que permet apreciar el conjunt de roques i agulles que formen el Montgròs i els Ecos, a l'oest, i el Camell dels Ecos, les Talaies i el cim de Sant Jeroni, darrera del Gegant Encantat, més al Nord. Sortir del coll per la banda oposada al punt d'arribada. S'inicia una suau baixada, amb un petit repetjò ocasional, cap la vall del torrent del Migdia al peu de les Talaies. El camí està força embrossat i transcorre per la base de la paret sud-occidental de la gran massa pètria de Sant Jeroni i el Gegant Encantat. Nova balconada per gaudir la visió d'aquestes roques.

2 hores 3 minuts Coll de les Talaies. Arribada al coll situat a la part sud de la Talaia Superior. Baixada forta però curta i sovint relliscosa per un terreny aixaragallat.

2 hores 7 minuts. Torrent del Migdia. Arribada al torrent de Migdia. Cruïlla amb el camí que hi baixa des del coll homònim. Hi ha un senyalització que indica aquest indret. Seguir torrent avall, a l'esquerra, en direcció sud per una camí que és un sender dret i desfet. Cal esforçar-se a intuir els rastres del camí dins del torrent. Aquest indret quedà força alterat pels aiguats de l'any 2000. Fites i senyals de pintura escadussers que orienten la pronunciada baixada. Algun cop, a la dreta, poden trobar-se fites que indiquen corriols fets servir pels escaladors en les aproximacions a les vies d'escalada.

2 hores 13 minuts Bifurcació. S'arriba a una antiga carbonera situada al fons del torrent de Migdia. Actualment és una clariana ocupada per una frondosa bardissa. A la dreta, al final de la clariana, hi ha una cruïlla cal agafar el camí per

anar al Montgròs. Un rètol de fusta indica l'altre camí que segueix torrent avall en direcció als Plecs del Llibre. Sortir del torrent per la seva banda dreta. Tot seguir es puja per una rampa de pedra, forta i relliscosa, fent una curta ziga-zaga, per una zona densament boscosa.

2 hores 16 minuts Font de la Cadireta. Arribada a la font de la Cadireta, cisterna situada al peu del penya-segat destruïda reiteradament pel vandalisme que inunda la muntanya. Després del pas de pedra, el camí s'orienta cap a la canal de la Salamandra.

2 hores 17 minuts La Salamandra. Es progressa en direcció sud resseguint, a força alçada el torrent del Migdia, per dins d'un espès bosc d'alzines i després pujant per dins d'un impressionant trau de roca. A l'acabar-lo, després de passar per una cornisa aèria, s'entra novament a un bosc. Cal no desviar-se dels camins i agafar, per error, algunes de les canals que baixen, i queden penjades, al damunt del torrent del Migdia. Nou pas per un trau de roca, molt més petit que l'anterior.

2 hores 26 minuts Clariana A la fi del darrer trau de roca s'arriba a una clariana a la part sud de la Salamandra. A partir d'aquest indret es canvia de direcció i s'avança en direcció nord-oest, sempre en pujada, passant tant per bosc com per clapers de roca pelada. Des d'aquest lloc ja es veu a ponent el Montgròs i la roca Plana dels Llamps. El camí passa per un tram de roca pelada. Unes petites fites ajuden a orientar-se cap al torrent que es troba a l'esquerra de la direcció de la marxa.

A la dreta, un pas barrat marcat amb senyal groc i blanc. Pocs metres més endavant, just després de creuar un torrent que baixa del coll de la Salamandra, entre aquesta agulla i la roca Plana dels Llamps, i quan el camí gira de nou al sud-oest, a la dreta hi ha el corriol que, anant a prop de l'espaiosa cova del Montgròs s'enfila als Ecos per la seva part meridional. Entrada a una canal arbrada, espesa i força dreta que mitjançant giravolts i per algun tram relliscós de pedra nua fa guanyar alçada en pocs metres. Per a orientar-se, cal fixar-se en els senyals grocs i blancs pintats en alguns arbres.

2 hores 37 minuts Coll del Montgròs. A partir d'ací es puja, sense cap mena de dificultat, cap al sud per l'ampla gropa de la carena del Montgròs.

2 hores 40 minuts. Cim del Montgròs. Punta meridional del cim del Montgròs.

Amplia vista panoràmica el massís de Montserrat i sobre la plana veïna. És un dels miradors montserratins més apreciats. Desfer el camí per la gropa del cim vers el nord, primer per pla i després en descens.

2 hores 43 minuts Coll del Montgròs. Arribats de nou al coll baixar per una dreta canal, pel costat oposat a aquell per on hem arribat, a l'esquerra. Marques blaves. Al cap de pocs metres s'inicia un flanqueig vers la dreta pel peu mateix del penya-segat de la roca Plana dels Llamps. Molt bones vistes. Pujada per un dret coster de roca, la instal·lació d'una corda fixa ajuda a fer l'ascens per sota d'una creu de ferro que queda a la dreta. És un record a un antic accidentat que hi perdé la vida. Prosseguir planejant cap al nord sempre pel peu de la roca fins iniciar una curta pujada.

2 hores 49 minuts. Coll de la roca Plana dels Llamps. Trau de roca, coll oest de la roca Plana dels Llamps. Forta baixada, primer en la mateixa direcció, nord, després virant cap a l'oest per una canal de pedra.

2 hores 58 minuts. Bifurcació. Al capdavant de la baixada, en una carbonera, es deixa el sender que condueix regió dels Plecs del Llibre i del peu del Montgròs, i can Jorba resseguint en alçada el torrent de la Coma dels Naps de Baix i després la canal Roja. Tòtem de senyalització dins del bosc. Seguir pel camí principal per una baixada més suau, flanquejant de novament el coster de la muntanya cap al nord. Alguns arbres tenen marques grogues i blanques.

3 hores 1 minuts. Bifurcació. A la punta d'una llaçada hi ha, a la dreta, la cruïlla amb el camí que puja al Ecos. El bosc és espès. Es baixa en ziga-zagues al fons del torrent de la coma dels Naps de Baix. Segons quina cartografia de referència es faci servir, els noms d'aquest torrent com el següent, tenen una altra denominació.

3 hores 5 minuts. Torrent. Arribada al torrent de la coma dels Naps de Baix, al llit mateix del torrent es troba el basal anomenat actualment com dels Avellaners situat a la dreta del sentit de la marxa. Antigament aquest basal se'l coneixia com a basal dels Ferros. Bon abeurador per als animals salvatges de la regió. Iniciar forta pujada, primer per una zona boscosa, amb graonades entre arrels, i després amb més pendent per una llenca de pedra. Unes oportunes senyals grogues orienten la marxa.

3 hores 11 minuts Coll de les Comes. Arribada al coll de les Comes, pas petri

situat al nord-est de l'esvelta roca del Cilindre. El camí bordeja la cornisa de roca, per sota mateix de l'agulla, en la mateixa direcció de es portava a l'arribar al coll, però ara per la part alta de la coma dels Naps de Dalt (en alguns mapes anomenen aquesta coma com de Cirers), fins que, per un terreny menys inclinat, es baixa al camí perfectament visible a sota i que ara pren, en aquest tram, direcció sud. Un rètol a la pedra, a la dreta del camí, indica per on s'ha d'iniciar la baixada per la selvàtica canal, molt llarga i forta, fins a situar-se a la banda dreta del torrent, primer per bosc, on encara s'aprecia la resta d'una carbonera, i finalment per claps de pedra nua. Útils senyals de pintura groga senyalen el camí.

3 hores 25 minuts Torrent de la Coma dels Naps de Dalt. Travessar el torrent de la Coma dels Naps de Dalt, en uns metres més planers. Inici d'una nova pujada, curta aquest cop, vorejant la roca la Vella. Ara la vista pren una altra perspectiva.

3 hores 32 minuts Les Saleres. Arribada a la carena de les Saleres. Un cop passada aquesta, al darrera es deixa la regió de les Comes i s'entra a l'ampla clotada de les Grutes. Entrada a un atapeït alzinar. Una mirada enrere permet contemplar l'Esfinx.

3 hores 36 minuts. Cova de les Pruneres. El camí passa per la cova de les Pruneres. Antigament, aquesta cova quedava a la dreta del camí, mig amagada uns metres per damunt seu. La cova, que havia estat arreglada per fer-hi alguna pernoctació, està sota la característica roca anomenada la Vella. També s'ha fet servir, en temps de la dictadura, com a lloc de trobada de les forces de l'oposició. Cal fer atenció de nou per no apartar-se del camí, evitant els corriols que baixen en direcció a la clotada. El camí bo no perd altura i va a prop de la paret, tot i que al començament està una mica tapat per la vegetació. El camí millora progressivament.

Passada la cova hi un corriol a la dreta, quasi imperceptible si no fos pels senyals de pintura, que porta al difícil recorregut del pas de l'Esfinx, que cresteja vers els Ecos. Des d'aquest indret hi ha una excel·lent vista del coll del Miracle i el coll de Port, on destaca l'agulla anomenada Cor de Be.

3 hores 46 minuts Coll del Miracle. Arribada al coll petri del Miracle. A la dreta, en un collet secundari ben marcat, per un trauc de roca baixa la relliscosa dreuera del Miracle. Camí que transcorre sobre un terreny fràgil i molt

degradable. A la dreta del camí hi ha vàries petites balmes que antigament foren refugis dels carboners. El camí, planejant, vira definitivament vers el nord-est.

3 hores 53 minuts Coll de Port. Arribada a un nou coll, el de Port. El nom d'aquest coll ha tingut diverses denominacions. Tot i que, en el mapa de Joan Cabeza, un interessant estudi toponímic de Josep Galobart, monjo de Santa Maria de Montserrat, ha demostrat que la primitiva denominació fou coll de Port. Aquest indret és una important de cruïlla en el sistema de camins montserratins. Antigament, el camí principal, que en part es seguirà a continuació, venia de la vessant sud del massís passant per la font de coll de Port. També hi ha un corriol que permet fer la travessa dels Frares Encantats. Es prossegueix planejant suaument, ara de pujada ara de baixada, momentàniament cap al sud d'esquena al coll. Aquest tram, fins al Pas del Príncep, era un antic camí que permetia travessar el massís des de les planes del sud entorn del mas Castell, fins al nord on avui hi ha la creu del Regató.

3 hores 56 minuts Font de l'Esllavissada. El camí passa a tocar de la font de l'Esllavissada, que queda a la dreta dins d'una gran balma, normalment endreçada i amb aigua. Rètol. Bona balconada sobre la regió de l'Esfinx.

3 hores 59 minuts. Bifurcació. Seguir pel camí que es veu principal en direcció al pas del Príncep. Abans d'arribar a aquesta gran roca, a l'esquerra hi ha el camí que baixa pel torrent de les Grutes. En aquest punt el camí antic continuava cap el torrent de les Grutes, Cova de l'Arcada, pla del Xebret i s'acabava a l'entorn de la masia el Castell a la plana montserratina. El camí fins el pas del Príncep i coll de Guirló, que és el que es seguirà, és modern. Baixada lleugera en direcció sud-oest passant per sota l'agulla Gran del Pas del Príncep. Nova pujada, abandonant definitivament l'ampla capçalera del torrent de les Grutes.

4 hores 1 minut Pas del Príncep. Arribada a una estreta portella entre agulles pètries, el pas del Príncep, quasi a la mateixa altura que el coll de Port. La vista s'obre a ponent. Nova baixada per la banda oposada del coll cap una nova vall, la del torrent del Lloro.

4 hora 4 minuts. Bifurcació. De l'extrem nord d'un seguit de llaçades, a la dreta surt el camí, d'entrada clara, que s'enfila cap el singular pas del Dit i que continua pujant a la carena entre el Lloro i la Monja, al bell mig de la regió dels Frares Encantats. Seguir el camí principal baixant per damunt de roquissar i

bosc.

4 hores 9 minuts Torrent. Travessar el torrent del Lloro, pel buc del qual puja un camí que ve de la cova de l'Arcada. Nova pujada amb alguna ziga-zaga al final, per dins d'un bosc.

4 hores 13 minuts Coll. Petit collet en un trau de roca . Avançar planerament amb tendència a pujar una mica, sempre per camí clar, resseguint la muntanya en direcció dominant sud-oest, fins a passar una nova carena; després girar vers el nord-oest en una lleugera baixada.

4 hores 23 minuts Bifurcació. Cruïlla a la dreta amb el camí que baixa del coll de les Agulles, la canal Ampla. Continuar en direcció oest per un camí perfectament traçat.

4 hores 25 minuts Refugi de les Agulles. Arribada al refugi «Vicenç Barbé» obert i guardat els caps de setmana amb servei de venda de begudes i farmaciola d'urgència. Seguir el camí, ara en baixada, travessant els diversos torrents que baixen de la regió de les Agulles. El camí pren bàsicament direcció oest. A la dreta del camí s'observen corriols que són agafats pels escaladors per fer les seves aproximacions a les vies d'escalada.

4 hores 30 minuts. Bifurcació. A l'esquerra, després de travessar el segon torrent, es deixa el camí que baixa al Bruc resseguint el torrent dels Cirerers o de les Boïgues per anar als Pallers. Nova pujada resseguint l'estrep de la miranda de les Boïgues.

4 hores 35 minuts. Pas de la Portella. Després d'un últim torrent, amb una llaçada curta el camí s'enfila al darrer pas montserratí, la Portella. Indret típic de l'orografia montserratina. Des de dalt d'aquest pas, mirant enrere, es pot apreciar la complexitat i singularitat del que és l'interior del massís: un conjunt plural i divers d'agulles, adoptant tota mena de formes i al fons les siluetes inconfusibles del Montgròs i dels Ecos. Baixar per la canal pètria, curta però molt dreta, del pas de la Portella situat entre la roca Gran de la Portella, esquerra, i la Petita de la Portella, dreta. Darrerament ha estat arranjada per facilitar el descens.

Novament ja en sender, es gira en direcció nord-oest sortint clarament del massís montserratí. El camí ressegueix els peus de les altives parets del serrat de la Portella que queda a la dreta. Aquest és la muralla més occidental del massís, pel

vessant de la conca del torrent de la Diablera, situat a l'esquerra. El camí va a buscar sempre en baixada la capçalera d'aquesta torrent. Senyals grocs.

4 hores 50 minuts Coll de Guirló. El camí conflueix amb una pista en el coll de Guirló. Tòtem indicador i senyals vermells i blancs del GR 172. Pineda en recuperació, després dels greus incendis del 1986. Es continua per la pista en direcció oest separant-nos de forma clara del massís arribant, en lleugera pujada, a una carena que separa hidrogràficament el Bages, a la dreta, del Baix Llobregat a l'esquerra.

4 hores 53 minuts Esplanada. Gran esplanada que antigament fou emprada com aparcament. A l'esquerra surt la pista que baixa per la conca de la Diablera. Continuar per la pista que es duia planejant pel vessant obac del serrat de Guirló.

4 hores 55 minuts Bifurcació. Petit coll al capdamunt del clot de l'Home Mort. En aquest put, es deixa momentàniament la pista per on es venia, per agafar una pista més petita a l'esquerra que en pocs metres porta a les restes romàniques de l'antiga església de la parròquia de Sant Pau Vell. Des d'aquest indret es frueix d'una bona panoràmica de les parets occidentals del massís montserratí. Plafó panoràmic on s'indiquen els noms de les principals agulles i roques que es veuen des d'aquest indret. Baixar pel mateix camí de pujada.

5 hores 1 minut Bifurcació. Arribats de bell nou al coll i a la pista transversal es continua per la pista principal seguint un cop més els senyals vermells i blancs del GR. Continuar a l'esquerra, nord-oest, faldejant per l'obaga del turó del Castell de la Guàrdia, en lleugera baixada.

5 hores 6 minuts Bifurcació. Nou collet. Prosseguir amb franca baixada en direcció oest. A l'esquerra hi ha el camí vell de can Maçana que ve del Bruc.

5 hores 11 minuts. Final Còmode pàrquing de can Maçana arranjat, en el seu temps, per Obra Social de Caixa de Catalunya (2005) amb taules de pícnic i arbreda, ran de les restes de l'antic forn de vidre. Avui, la fundació Catalunya la Pedrera, hereva de l'antiga Obra Social de Caixa de Catalunya ha inaugurat l'any 2016, a l'espai natural Montserrat-can Maçana un punt d'informació i el cobrament als caps de setmana per aparcar en aquest indret. Al damunt del coll, i a l'altra banda de la carretera BP-1101, hi ha la casa de can Maçana, edifici fortificat per la seva condició estratègica immillorable. El GR continua per l'altra cantó de la carretera.

Monestir de Santa Maria - Montgros - Can Maçana GPX.zip

✘	✘
Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana	Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana
✘	✘
Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana	Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana
✘	✘
Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana	Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana
✘	✘
Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana	Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana
✘	✘
Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana	Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana
✘	✘
Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana	Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana
✘	✘
Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana	Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana
✘	✘
Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana	Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana
✘	✘
Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana	Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni - Montgròs - Can Maçana

Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni
- Montgròs - Can Maçana

Monestir de Santa Maria - Sant Jeroni
- Montgròs - Can Maçana

[Baixar el track en format GPX](#)

[Baixar el track en format KMZ](#)